

INFORMACJE DLA UCZNIĄ/ABSOLWENTA ZDAJĄCEGO EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

1. Opis egzaminu

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany dla:

- uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników,
- uczniów (słuchaczy) szkół policealnych,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- osób posiadających świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy.

Egzamin zawodowy może być przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, w uzgodnieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Termin egzaminu zawodowego dyrektor komisji okręgowej ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej nie później niż na 5 miesięcy przed ustaloną z dyrektorem Komisji Centralnej datą rozpoczęcia egzaminu.

Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej.

- **Część pisemna** jest przeprowadzana w formie testu pisemnego
  - z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego albo
  - z wykorzystaniem wydrukowanych arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi.
- **Część praktyczna** jest przeprowadzana w formie testu praktycznego.

2. Zgłaszanie się kandydatów do egzaminu

Uczeń (słuchacz), absolwent zamierzający przystąpić do egzaminu zawodowego, **składają pisemną**

deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego – Załącznik 1.

Deklarację należy złożyć nie później niż na 4 miesiące przed ogłoszoną przez dyrektora OKE datą rozpoczęcia egzaminu zawodowego.

Uczeń (słuchacz) składa deklarację dyrektorowi szkoły/placówki.

Absolwent składa deklarację dyrektorowi komisji okręgowej wraz z oryginałem świadectwa ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację, z zakresu której zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego.

Jeśli osoba składająca deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania, lub zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, które mogą być podstawą przystąpienia do

egzaminu w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb zdającego, to osoba ta dołącza tę opinię, orzeczenie lub zaświadczenie do składanej deklaracji.

3. Dostosowanie warunków i formy egzaminu zawodowego dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Na podstawie posiadanego orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania / orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego / opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się / zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia / pozytywnej opinii rady pedagogicznej, **zdający ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych / możliwości psychofizycznych oraz stanu zdrowia.**

Uczniowie lub absolwenci niepełnosprawni przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, a uczniowie lub absolwenci niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym – w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dyrektor Komisji Centralnej opracowuje szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu zawodowego do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych zdających i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Komisji Centralnej nie później niż do dnia 30 września.

Sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości uczniów (słuchaczy) lub absolwentów wskazuje rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego, określonych w szczegółowej informacji Dyrektora CKE.

Sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości absolwentów, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach wskazuje odpowiednio PZE lub KOE w porozumieniu z dyrektorem komisji okręgowej, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego, określonych w szczegółowej informacji Dyrektora CKE.

Za dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do indywidualnych możliwości i potrzeb zdających odpowiada w części pisemnej egzaminu PZE, a w części praktycznej KOE.

4. Zwolnienie laureatów i finalistów turniejów lub olimpiad tematycznych z części pisemnej egzaminu

Laureaci i finaliści turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego są zwolnieni z części pisemnej egzaminu zawodowego na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

Zwolnienie laureata lub finalisty turnieju lub olimpiady tematycznej z części pisemnej egzaminu zawodowego jest równoznaczne z uzyskaniem z tej części egzaminu zawodowego wyniku 100% punktów możliwych do uzyskania.

Wykaz turniejów i olimpiad tematycznych dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie podany jest przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej do publicznej wiadomości na stronie internetowej CKE (www.cke.edu.pl).

5. Miejsce przystąpienia zdającego do egzaminu

5.1. Część pisemna egzaminu

Do części pisemnej egzaminu zawodowego uczeń (słuchacz) przystępuje w szkole, do której uczęszcza, a absolwent – w szkole, którą ukończył.

W uzasadnionych przypadkach uczeń (słuchacz) oraz absolwent może przystąpić do części pisemnej egzaminu zawodowego w innej szkole albo w placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego lub u pracodawcy, wskazanych przez dyrektora OKE.

Uczniowie (słuchacze), którzy złożyli deklarację przystąpienia do egzaminu, nie później niż na miesiąc przed datą rozpoczęcia części pisemnej egzaminu są informowani przez PZE o terminie i miejscu przeprowadzania części pisemnej egzaminu oraz o wymaganych dokumentach i materiałach, z którymi powinni zgłosić się na egzamin.

5.2. Część praktyczna egzaminu

Do części praktycznej egzaminu zawodowego uczeń/słuchacz przystępuje w szkole, do której uczęszcza lub u pracodawcy, u którego odbywa praktyczną naukę zawodu, a absolwent – w szkole, którą ukończył lub u pracodawcy, u którego odbywał praktyczną naukę zawodu.

W uzasadnionych przypadkach uczeń/słuchacz/absolwent może przystąpić do części praktycznej egzaminu zawodowego w innej szkole/placówce lub u innego pracodawcy, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

Uczniowie/słuchacze, którzy złożyli deklarację przystąpienia do egzaminu, nie później niż na miesiąc przed datą rozpoczęcia egzaminu są informowani przez KOE o terminie i miejscu przeprowadzania części praktycznej egzaminu oraz o wymaganych dokumentach, materiałach i przyborach, z którymi powinni zgłosić się na egzamin.

6. Warunki zdania egzaminu – świadectwa i dyplomy

Zdający, zdał egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie, jeżeli uzyskał:

- z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania

oraz

- z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i ogłasza komisja okręgowa. Wynik ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny.

Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie wydane przez komisję okręgową.

Osoba, która zdała egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie wydawany przez komisję okręgową.

7. Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu

Jeżeli zdający uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania, może, w terminie 2 dni roboczych od daty egzaminu w części pisemnej lub praktycznej, zgłosić pisemnie zastrzeżenie do dyrektora OKE. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji wskazującej na naruszenie przepisów.

Dyrektor OKE rozpatruje zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów mającego wpływ na wynik egzaminu, dyrektor OKE, w porozumieniu z dyrektorem CKE, może unieważnić dany egzamin w stosunku do wszystkich zdających albo zdających w jednej szkole/placówce/pracodawcy lub sali, a także w stosunku do poszczególnych zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie dyrektora OKE jest ostateczne. Nowy termin egzaminu ustala dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE.

8. Unieważnienie egzaminu

Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub zespołu nadzorującego część praktyczną egzaminu może unieważnić odpowiednią część egzaminu w przypadku:

- stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego,
- wniesienia przez zdającego do sali egzaminacyjnej miejsca przeprowadzania egzaminu urządzenia telekomunikacyjnego lub materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w wykazie ogłoszonym przez dyrektora CKE albo korzystania przez zdającego podczas egzaminu z urządzenia telekomunikacyjnego lub niedopuszczonych do użytku materiałów i przyborów,
- zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym.

Dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE może unieważnić egzamin zdającego lub zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie w przypadku:

- niemożności ustalenia wyniku egzaminu na skutek zaginięcia lub zniszczenia kart oceny, kart odpowiedzi lub odpowiedzi zdających zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu,
- stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu.

9. Ponowne przystąpienie do egzaminu

Osoby, które nie zdały obydwu lub jednej części egzaminu, nie przystąpiły do egzaminu w wyznaczonym terminie lub go przerwały, mogą ponownie przystąpić do egzaminu lub niezdanej części,

z tym że:

- **uczniowie (słuchacze) przystępują do egzaminu w kolejnych terminach w trakcie nauki oraz dwukrotnie po zakończeniu nauki na zasadach określonych dla absolwentów;** przystąpienie po raz trzeci lub kolejny po zakończeniu nauki odbywa się na warunkach określonych dla egzaminu eksternistycznego,
- **osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu zawodowego po zakończeniu nauki** (absolwenci) lub po ukończeniu kursu kwalifikacyjnego oraz osoby, które przystąpiły do egzaminu na podstawie świadectw szkolnych uzyskanych za granicą, po dwukrotnym niezdaniu tego egzaminu lub jego części zdają egzamin zawodowy lub jego część na warunkach określonych dla egzaminu

Po upływie trzech lat od dnia, w którym zdający przystąpił do części pisemnej egzaminu i nie zdał egzaminu lub mógł przystąpić po raz pierwszy do części pisemnej egzaminu (na podstawie złożonej deklaracji), przystępuje do egzaminu w pełnym zakresie.